

XRcise

**Hulp bij je
belasting-
aangifte**

Meld je aan!

Dutch Marines

Trail

‘Verhoogde frequentie
= extra attentie!’



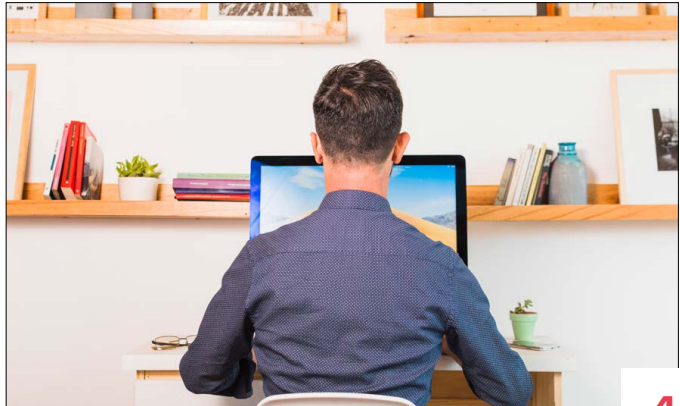
Op zoek naar een nieuwe uitdaging?

Dienstencentrum Employability begeleidt van werk naar werk



06

Stop je met de militaire opleiding of heb je interesse in een functie bij een ander OPCO? Het Dienstencentrum Employability (DCE) begeleidt medewerkers die binnen Defensie ander werk zoeken of de organisatie verlaten.



12

Om thuis te kunnen werken nam een militair een computerscherm van Defensie mee naar huis, zonder het te vragen. Hij kreeg een voornemen tot schorsen. Wat nu? BBTV-jurist Natalie van Os geeft antwoord.



18

Sluit de informatie in de XRcise goed aan bij wat er op de werkvloer leeft? Welke onderwerpen springen eruit? En moeten er in de XRcise meer interviews komen met hoge militairen of politici? Dat en meer lees je terug in de resultaten van ons ledenonderzoek (deel 2).



Volg ons op instagram: @bbtv_defensievakbond

BBTV ■ Postbus 93037 ■ 2509 AA Den Haag ■ Telefoon: 070 3155111 ■ Militair nummer (géén 06-nummer!): *06 546 66156
■ E-mail: BBTV@MIJNVBM.NL ■ Internet: WWW.BBTV.NL

Lidmaatschap

Leden van de BBTV kunnen op elk gewenst moment hun lidmaatschap opzeggen. Bij een opzegging voor 1 december van een jaar eindigt het lidmaatschap op 31 december van dat jaar. Opzeggingen die in de maand december worden ontvangen worden pas op 31 december van het daaropvolgend jaar geëffectueerd. Bij verlaten van de dienst stopt het lidmaatschap automatisch. Niets uit deze uitgave mag worden vervaelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt op welke wijze dan ook zonder schriftelijke toestemming van de uitgever vooraf.

Verhuizen? Uitzending?

Geef dit door via LEDENADMINISTRATIE@MIJNVBM.NL

Verspreiding

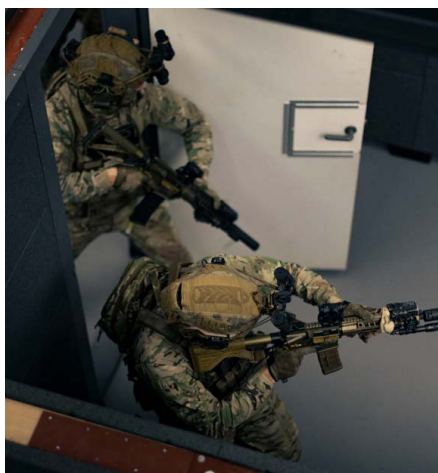
Gratis op huisadres voor leden.

ISSN: 1389-210X | Oplage 8.500

Redactie Daphne de Vos ■ Peter Visser **Vormgeving** Samira Ay **Met bijdragen van** Geza (strip) ■ Bas Hoekstra ■ Natalie van Os
Fotografie Studio VBM ■ Mediacentrum Defensie **Drukkerij** Senefelder Misset BV



- 4 VOORDELEN BBTV**
- 5 KORT NIEUWS**
- 6 LOOPBAAN & TOEKOMST**
- 12 VRAAG HET NATALIE**
- 14 KORTE BERICHTEN**
- 15 ADVERTENTIE**
- 16 FIT FOR ACTION**
- 18 FEITEN & CIJFERS**
- 22 VRRROEMMM!**
- 23 ADVERTENTIE**
- 24 BELASTINGBON**
- 26 DE REDACTIE TIPT**
- 27 MATERIEEL**



- 28 SOF NIEUWS**
- 29 MILITAIRE HOROSCOOP**
- 30 GAME BASE**
- 31 ZANDHAZEN**
- 32 ECHTE VERHALEN**

Schoorsteentoelage

Op 5 december, wanneer heel Nederland zich klaarmaakt voor pakjesavond, wordt deze XRCise bezorgd. Laten we hopen dat hij niet onder een berg cadeaus verdwijnt.

In deze editie kijken we naar employability (p. 6). Oftewel: het optimaal inzetten van medewerkers op de arbeidsmarkt. Overweeg je de overstap van operationele naar administratieve Piet? Of ben je die pakjesboot zat en wil je liever de daken op? Of je nu wilt switchen van OPCO (Operationeel Pietencommando) of een uitdaging zoekt bij een andere werkgever dan Sinterklaas: het is allemaal mogelijk.

Verder vragen we naar jullie input voor het arbeidsvoorwaardenoverleg (p. 14). Ook Sinterklaas weet als werkgever dat goede afspraken zorgen voor vrolijke Pieten. Welke onderwerpen moeten volgens jou besproken worden? Misschien een schoorsteentoelage?

Op de middenpagina's zie je foto's van de Dutch Marines Trail (p. 16), waar trailrunners zich een weg banen over boomwortels, kuilen en hellingen. Een beetje zoals een Piet die zich behendig over de daken verplaatst. Ook vind je in deze editie het tweede deel van de resultaten van het ledenonderzoek (p. 18). Jullie hebben het boek van Sinterklaas flink gevuld met nuttige feedback.

Veel leesplezier!

Namens de redactie,
Daphne de Vos



LEDENVOORDEEL

BBTV

Dé vakbond voor jonge militairen

De BBTV voert samen met de VBM (de grootste defensievakbond van Nederland) overleg met Defensie over allerlei zaken die ook jou aangaan. Denk bijvoorbeeld aan je salaris! Hoe meer leden zich aansluiten, hoe sterker we staan. Om de contributie hoeft je het niet te laten (€11,62 t/m 22 jaar, daarna €12,45*). Bovendien heb je als lid recht op vele kortingen, waardoor je je lidmaatschap er al snel uit hebt.

Dit zit er o.a. in je BBTV-lidmaatschap:

- Professionele juridische bijstand
- Letselschadeadvocaat
- Korting op autoverzekering
- Korting op notaris
- Hoge kortingen op A-merken in de VoordeelWinkel

Word vandaag nog lid! Kijk op: [BBTV.nl](https://bbtv.nl)

*in 2025

WIJ LATEN NIEMAND ACHTER

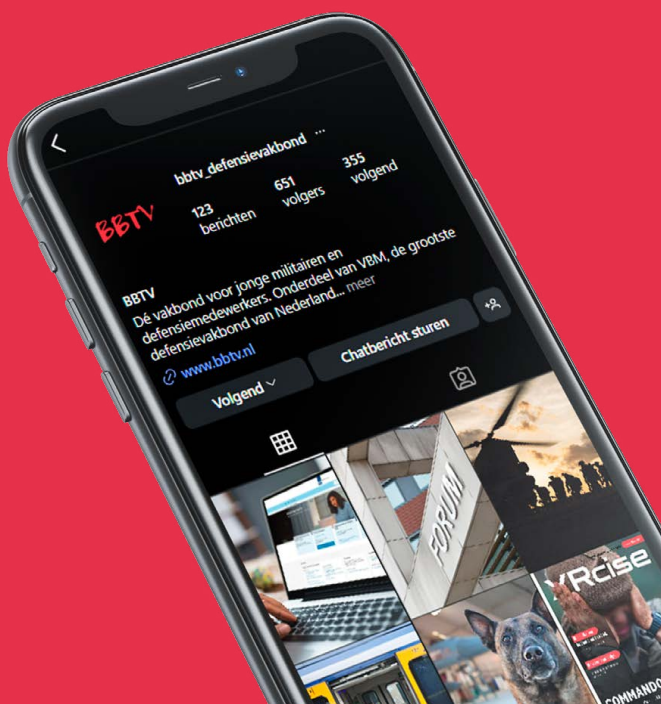


Blijf op de hoogte!

Wil jij op de hoogte blijven van het laatste nieuws van de BBTv? Volg dan onze officiële Instagram-pagina @bbtv_defensievakbond. Op onze pagina vind je het laatste nieuws over Defensie, arbeidsvoorwaarden, salaris en meer.

Wil je écht helemaal niets meer missen? Meld je dan via vbm.info ook aan voor onze digitale nieuwsbrief: de Sitevizier.

@bbtv_defensievakbond



Wanneer krijg ik mijn salaris?

Defensie betaalt de salarissen op:

- Vrijdag 19 december 2025
- Vrijdag 23 januari 2026

Uiterlijk de volgende werkdag staat het geld op je rekening bijgeschreven.



Heb je een vraag over de VBM/BBTV Belastingsservice? Raadpleeg dan onderstaande lijst met veelgestelde vragen en antwoorden!



De aanmeldbon voor de Belastingsservice vind je op pagina 24.

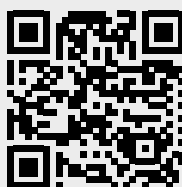
XRcise/Trivizier alleen digitaal ontvangen?

Voor VBM/BBTV-leden is het mogelijk om de Trivizier en/ of XRcise uitsluitend digitaal te ontvangen. Beter voor de planeet en net zo handig. Red ook een boom en vul het formulier in op:

Trivizier www.vbm.info/magazine/digitaal

XRcise www.vbm.info/ik-wil-de-xrcise-digitaal-ontvangen

TRIVIZIER

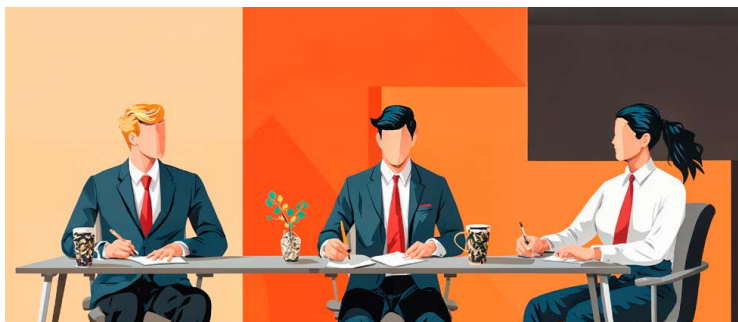


XRcise



Het Dienstencentrum Employability begeleidt van werk naar werk

Stop je met de militaire opleiding of heb je interesse in een functie bij een ander OPCO? Het Dienstencentrum Employability (DCE) begeleidt medewerkers die binnen Defensie ander werk zoeken of de organisatie verlaten. Op 1 mei werd het DCE opgericht als onderdeel van de Divisie Personeel en Organisatie binnen DOSCO.



Employabilitycentra

Het DCE heeft employabilitycentra in drie regio's en een hoofdkantoor in Utrecht. Op het hoofdkantoor is de nieuwe afdeling interne employability gevestigd. De afdeling externe employability werkt vanuit de employabilitycentra in de regio's Havelte (Employabilitycentrum Noordoost), Oirschot (Employabilitycentrum Zuid) en Amsterdam (Employabilitycentrum West).

Reina Berends, plaatsvervangend directeur/chef staf bij Dienstencentrum Employability, vertelt hoe het dienstencentrum is ontstaan: "Vanaf 2017 zijn er in het arbeidsvoorwaardenakkoord afspraken vastgelegd over employability (het optimaal inzetten van medewerkers op de arbeidsmarkt). Er werd volgens de vakbonden niet altijd uniform gehandeld, wanneer een medewerker van een bepaald operationeel commando wilde wisselen naar een ander operationeel commando (OPCO-wissel). Daarom zijn er afspraken gemaakt over een uniforme employability-organisatie. Dit dienstencentrum is daar het resultaat van."

Het dienstencentrum bestaat uit de nieuwe afdeling interne employability, voor het begeleiden naar ander werk binnen Defensie (de doorstroom), en de al bestaande afdeling externe employability, voor het begeleiden naar ander werk buiten Defensie (de uitstroom). Daarnaast beschikt het DCE over een staf, inclusief een afdeling bedrijfsvoering en ondersteuning.

Op zoek naar de juiste match

Hulp bij route

Het DCE is er voor alle defensiemedewerkers met een aanstelling, in alle fases van hun loopbaan. Reina Berends: "Mensen die zich bij ons melden hebben vaak behoefte aan hulp bij een route. Vragen zijn bijvoorbeeld: 'Ik zie een leuke vacature bij een ander OPCO, hoe kan ik daar terechtkomen? Komen er vacatures aan die nog niet in de vacaturebank staan? Kun je mij in contact brengen met ...? Kan ik ergens een tijdelijke tewerkstelling krijgen?' Dan proberen wij te netwerken en medewerkers op weg te helpen. Dat kan tot mooie succesverhalen leiden. In het e-magazine van het DCE worden regelmatig zulke succesverhalen gedeeld."



"KOMEN ER
VACATURES AAN
DIE NOG NIET IN
DE VACATUREBANK
STAAN?"

"KAN IK ERGENS
EEN TIJDELIJKE
TEWERKSTELLING
KRIJGEN?"

"IK ZIE EEN LEUKE
VACATURE BIJ
EEN ANDER OPCO,
HOE KAN IK DAAR
TERECHTKOMEN?"

"KAN JE
MIJ IN CONTACT
BRENGEN
MET ... ?"





Match

“Ook melden zich mensen bij ons die zich niet helemaal meer op hun plek voelen in hun werk. Dat kan door allerlei factoren komen. Of er is geen match in het team, of niet met de inhoud van het werk, of er is geen match met de leidinggevende. Wanneer er geen sprake is van disfunctioneren of ontslag, maar iemand matcht gewoon niet meer goed, zie je vaak dat het toch lastig is een andere baan te vinden. Dan kijken wij: heeft iemand een sollicitatietraining, een LinkedIn-training of een beroepskeuzetest nodig? Of moeten we iemand helpen met het CV?”

Intakegesprek

Als iemand zich meldt bij het DCE, vindt er altijd eerst een intakegesprek plaats. “Dat is het belangrijkste moment om te kijken wat de huidige situatie is en wat er al is gedaan. Voor ons is het van belang of er al contact is geweest met loopbaanbegeleiding van het eigen Defensieonderdeel (DO). Wij zijn vooral bedoeld voor DO-overstijgende mobiliteit. Wil je iets binnen je eigen onderdeel of de eenheid waar je al werkt, dan adviseren we om eerst contact op te nemen met je eigen loopbaanbegeleider. Aan de andere kant moeten mensen ook de vrijheid hebben om ons in vertrouwen iets te zeggen. We zijn benaderd door mensen die gewoon even willen spreken met iemand die er helemaal buiten staat.”

Keuzestress

“Bij jongeren zien we vaak dat ze dubben. Ik ben nu 60 en ben begonnen met mijn loopbaan in de jaren 80. Ik moest toen 100 brieven sturen om aan een baan te komen. Nu is het denk ik andersom: jongeren kunnen kiezen uit 100 vacatures. Maar dat maakt de keuze ook lastig. En als je een keuze maakt waarmee je niet gelukkig bent, kan het daarna moeilijk zijn weer een nieuwe keuze te maken.

Voor professionals binnen Defensie die werken met jongeren, hebben wij samen met de mensen van het Dienjaar de workshop ‘begeleiden van jongeren’ ontwikkeld. Die workshop is breed uitgezet binnen Defensie en aangeboden aan leidinggevers, instructeurs, P&O’ers en loopbaanbegeleiders.”

Doorstroom en behoud

OPCO-wissel

“De afdeling interne employability gaat zich onder andere richten op de OPCO-wissel. Zo’n wissel kan op verschillende manieren ontstaan: werknemers vragen het DCE welke functies er zijn bij een ander OPCO, ze hebben zelf al iets concreets of het oog of hebben een nieuwe werkplek aangeboden gekregen. De bevoegdheid voor de OPCO-wissel (‘wijziging bestemming’) ligt per 1 januari 2026 bij de commandant van DCE. Het mandaat is vastgesteld, details over invulling hiervan worden verder uitgewerkt met onze stakeholders.”

Reservisten

Het dienstencentrum gaat ook kijken naar de doorstroom van reservist naar beroepsmilitair. “Jongeren werkzaam bij de Nationale Weerbaarheidstraining, het Dienjaar en Defensity College komen veelal op een reservistenstatus binnen. Een deel wil vervolgens doorstromen naar een andere reservisteneenheid of naar een beroepsopleiding. Die doorstroom kan en moet beter. Daar zien wij een rol weggelegd voor het DCE, dus daarover gaan wij gesprekken voeren. Het is begrijpelijk dat er veel focus is op de instroom, maar er moet echt meer aandacht komen voor de doorstroom. Daardoor kunnen we nog meer doen om medewerkers te behouden.”

“Die doorstroom kan en moet beter”



Uitstroom

Vaste contracten

Doordat zowel officieren, onderofficieren als manschappen nu een vaste aanstelling hebben, krijgt het DCE minder te maken met uitstroom als resultaat van aflopende contracten van beroepsmilitairen. Reina Berends: “Toen de afdeling externe employability nog een afdeling was onder DCPL, begeleidden wij veel meer militairen die de dienst uit móesten.”

Nu begeleidt de afdeling nog steeds reservisten of burgermedewerkers met een tijdelijk contract, net als bijvoorbeeld de leerlingen binnen Defensie die stoppen met hun opleiding. Reina Berends: “Wanneer je contract eindigt of je stopt met de opleiding, wil dat niet per se zeggen dat je niet weer op een andere plek zou kunnen landen binnen Defensie; ook binnen de afdeling externe employability ligt de focus op behoud.”

Begeleiden van leerlingen

“Elke leerling die uitvalt of weg wil, omdat bijvoorbeeld het beroepsbeeld niet past, wordt door ons benaderd en krijgt een gesprek. Dit noemen we de zogenaamde ‘rotonde’. De rotonde wordt uitgevoerd door de drie employabilitycentra van de afdeling externe employability.

Leerlingen vragen we in het intakegesprek: ‘Wat wil je? Ga je een opleiding volgen in de burgermaatschappij?’ Heel veel leerlingen doen dat. ‘Of wil je ergens gaan werken en heb je dan al een baan? Of wil je toch blijven en leerling worden bij een ander OPCO of als burger aan de slag bij Defensie?’ Dan kunnen wij daarbij helpen.

Per 10 november 2025 heeft de afdeling externe employability in totaal 932 leerlingen begeleid, over zo’n anderhalf jaar tijd. Ongeveer de helft vond zelf een andere baan of studie. 17% is op een andere functie binnen Defensie geplaatst en 28% op een functie buiten Defensie. Enkele mensen zijn terug de opleiding ingegaan*.

We merken dat mensen het prettig vinden dat ze begeleid worden. Dat geldt ook voor hun ouders, want het gaat vaak om heel jonge mensen. Voor ouders is het fijn als Defensie laat zien: wij hebben oog voor jouw kind.”

**cijfers zijn onder voorbehoud van de definitieve rapportage intern DCE.*

Baan buiten Defensie

Mocht iemand Defensie toch verlaten, hoe ziet dat pad er dan uit? “In de employabilitycentra werken adviseurs die de contacten onderhouden met werkgevers buiten Defensie. Daarom zitten de employabilitycentra ook in de regio’s: daar weten wij wat er speelt op de arbeidsmarkt en waar behoefte aan is.

Als behoud binnen Defensie niet lukt, proberen we mensen vaak te begeleiden naar een andere functie binnen het veiligheidsdomein. Wij werken samen met de douane, Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) en de politie. Zo is er bijvoorbeeld een aantal militairen terechtgekomen bij DJI, doordat wij daar een ingang hadden. Mensen belanden ook in beveiligingsbedrijven of in de zorg. Eigenlijk kunnen mensen overal terecht komen, afhankelijk van iemands opleidingsachtergrond.”

Toekomst

“Ik hoop dat we in de toekomst een nog betere samenwerking kunnen realiseren met alle HR-eenheden binnen Defensie en dat medewerkers van Defensie weten waar ze moeten zijn. Dat is goed werkgeverschap. Voor nu hoop ik dat (jonge) militairen goed terecht kunnen bij hun eigen loopbaanbegeleider en dat ze niet schromen om een afspraak te maken in het kader van behoud. Persoonlijk heb ik altijd voor ogen: je doet het voor de mannen en de vrouwen bij de (operationele) eenheden. Dat maakt dat ik me graag inzet voor HR en loopbaanbegeleiding binnen Defensie.”





Meer informatie en contact

Contact opnemen met DCE kan via:

Administratie en aanmeldingen: employability@mindef.nl

Afdeling interne employability: Employability.Intern@mindef.nl

Staf en kenniscentrum Employability: employability.defensie@mindef.nl

Meer informatie over DCE vind je op:

Intranet: https://intranet.mindef.nl/dosco_2021/dpod/Organisatie/Dienstencentrum_Employability/Index.aspx), Selfservice en Sharepoint

LinkedIn: <https://www.linkedin.com/company/employability-defensie>

In de Sterker van oktober 2025 (nr. 5) verscheen ook een artikel over het DCE (pagina's 30 en 31).

Heb je loopbaanvragen binnen je eigen onderdeel? Neem dan eerst contact op met loopbaanbegeleiding:

Intranet: <https://productie.cordys.mindef.nl/cordys/nl-mindef-bop/portal/index.html#/tabbip?id=4404B32EE87A3912E053E764320A69F0>





Natalie van Os is één van de juristen van de BBTv. In deze rubriek beantwoordt zij veelgestelde vragen. Deze keer gaat het over schorsing.



VRAAG: 1

Ik werk sinds 2017 als militair bij het Ministerie van Defensie. Vanwege een verbouwing bij ons op de afdeling werk ik af en toe thuis. Ik heb hiervoor laatst een computerscherm van Defensie te leen mee naar huis genomen, zonder toestemming van mijn meerdere. Ik heb nu een voornemen tot schorsen ontvangen. Maar ik heb het computerscherm echt alleen te leen meegenomen om thuis voor Defensie te kunnen werken. Daar is toch niet zoveel mis mee?

ANTWOORD:

Je kunt niet zomaar spullen naar huis meenemen, ook al zeg je dat je ze te leen meeneemt. Het computerscherm is namelijk eigendom van het Ministerie van Defensie. Zonder toestemming van een leidinggevende mag je zoiets nooit doen!

Let op!

Neem nooit zomaar spullen van Defensie mee naar huis, zelfs het kleinste niet. Het kan je duur komen te staan en het kan zelfs tot ontslag leiden. Verder kan er eerst een schorsing volgen.

VRAAG: 2

Waarom volgt er een schorsing?

ANTWOORD:

Een schorsing is over het algemeen een ordemaatregel. Daarbij is niet vereist dat de feiten en omstandigheden, waarop de schorsing gebaseerd is, vaststaan. Voldoende is dat de feiten zodanig en ernstig genoeg zijn, dat de betrokken werknemer redelijkerwijs niet meer op de werkvloer gehandhaafd kan worden. Het is dan een schorsing in het belang van de dienst.

Volgens jurisprudentie (eerdere rechterlijke uitspraken) is er voldoende reden om tot schorsing over te gaan als er sprake is van een ernstige verdenking van plichtsverzuim of wangedrag. Omdat er dan getwijfeld wordt aan iemands integriteit en het vertrouwen in diegene is geschaad, is het voor Defensie niet meer aanvaardbaar dat iemand zijn werkzaamheden blijft doen. Zo iemand wordt dan geschorst in het belang van de dienst.

VRAAG: 3

Ik ben naar huis gestuurd door mijn commandant en hij stuurt mij binnenkort een voornemen tot schorsen. Wat moet ik nu doen?





Heb jij ook een vraag voor Natalie?

Neem dan contact op via telefoonnummer 070 315 51 11 (keuzemenu 1) of per e-mail via bbtv@mijnvbm.nl.

ANTWOORD:

Wanneer je een voornemen tot schorsen krijgt, krijg je de gelegenheid om jouw zienswijze op dit voornemen te geven. Je wordt dan door jouw commandant uitgenodigd voor een hoorzitting. Tijdens deze hoorzitting kun je je laten bijstaan door een raadsman/raadvrouw. Kom je in zo'n situatie terecht, neem dan direct contact op met onze Helpdesk (070-3155111). Wij zorgen er dan voor dat er een raadsman van de BBTv met je meegaat naar de zitting.

VRAAG: 4

Ik heb een zitting gehad bij mijn commandant. Wat gaat er nu gebeuren?

ANTWOORD:

Naar aanleiding van wat er in de zitting is besproken, wordt er een afweging gemaakt tussen het dienstbelang en het belang van de betrokken werknemer. Vervolgens wordt er wel of niet overgegaan tot een schorsing. Dit wordt aan de militair kenbaar gemaakt in een voor bezwaar vatbaar besluit. Tegen dit besluit kun je binnen 6 weken bezwaar aantekenen. Neem dan tijdig contact met ons op, zodat we je kunnen adviseren over de haalbaarheid van een eventuele bezwaarprocedure. Het kan namelijk zo zijn dat het

dienstbelang niet zwaar genoeg is om jou te schorsen. Ook kan het zijn dat de feiten die genoemd staan in het schorsingsbesluit niet juist zijn. Dan is het handig als je hiertegen bezwaar maakt, zodat het schorsingsbesluit en de daarin genoemde feiten niet in rechte vast komen te staan.

VRAAG: 5

Wat zijn de gevolgen van een schorsing?

ANTWOORD:

Wanneer je wordt geschorst, wordt er een aantal beperkingen aan je opgelegd. Zo is het gedurende de schorsing verboden om de aan jouw werk verbonden werkzaamheden/diensten te verrichten. Verder kan jou onder meer de toegang tot defensie terreinen worden onttrokken, waarbij de defensiepas kan worden ingenomen. Als militair mag je dan ook niet meer in je uniform lopen.

Andere redenen voor schorsing kunnen zijn: vrijheidsbeneming of een strafrechtelijke vervolging ter zake van een misdrijf. Ook kan schorsing volgen na een voordracht/voornemen tot ontslag. In die gevallen moet je er ook rekening mee houden dat er een inhouding op de bezoldiging/inkomsten kan plaatsvinden. Tijdens de schorsingszitting kan de commandant vragen naar jouw financiële situatie in verband met een eventuele inhouding op jouw bezoldiging. Bij militairen kan de commandant dan voor de duur van de schorsing een derde van de inkomsten inhouden. Dit wordt van geval tot geval bekeken.

Het kan voorkomen dat een commandant naast een schorsing ook aangifte doet van een strafbaar feit. In dat geval bestaat de mogelijkheid dat het Openbaar Ministerie jou vervolgt. Soms wordt de zaak afgedaan met een geldboete en komt het niet tot een zitting. Als het wel tot een zitting komt, dan komt jouw zaak voor bij de militaire kamer van de rechtbank in Arnhem. Dit kan een strafrechtelijke veroordeling opleveren. Dan kan van invloed zijn op jouw aanstelling als militair, in die zin dat een strafrechtelijke uitspraak ook tot ontslag kan leiden.

Kom je in de situatie dat je bij de rechtbank in Arnhem moet verschijnen, neem dan ook contact met ons op. Wij kunnen je dan tegen een gereduceerd tarief doorverwijzen naar een advocatenkantoor.



Denk mee over het nieuwe Arbeidsvoorwaardenakkoord!



Foto: Hilbert Buter / MCD

Het huidige Arbeidsvoorwaardenakkoord loopt af op 1 september 2026. De VBM en BBTV willen graag direct aansluitend een nieuw akkoord kunnen ondertekenen. Daarom vragen wij jou als lid, om mee te denken over de onderwerpen die jij belangrijk vindt voor de komende onderhandelingen met Defensie. Laat ons vóór 13 januari 2026 weten welke thema's of verbeterpunten volgens jou aan de orde moeten komen. Je kunt je suggesties mailen naar CAO2026@mijnvbm.nl.

De binnengekomen ideeën kunnen we gebruiken bij het opstellen van onze inzetbrief – de basis voor het nieuwe onderhandelingstraject. Dus: wat vind jij als BBTV-lid belangrijk? Wat moet er beslist mee naar de overlegtafel? Wij horen het graag. Alvast bedankt voor je inbreng!

Meld je aan voor de Adviesgroep Arbeidsvoorwaarden

Daarnaast zoeken wij betrokken leden die willen deelnemen aan een Adviesgroep Arbeidsvoorwaarden. We zoeken actief dienende defensiemedewerkers – zowel burgers als militairen – die bereid zijn om op gezette tijden met ons te sparren over actuele arbeidsvoorwaardenthema's. Interesse? Reageer vóór 13 januari 2026 via CAO2026@mijnvbm.nl.

Heb jij vragen over P&O-zaken?

Heb je vragen over jouw salaris, toelagen, salarisnummer, klikmaanden, etc.? Dan adviseren we je om deze éérst voor te leggen aan DCHR (DienstenCentrum Human Resources). Zij zijn op de hoogte van jouw specifieke situatie en kunnen je daarom het beste informeren over specifieke zaken. Door eerst contact op te nemen met DCHR krijg je vaak direct het antwoord op jouw vraag en kunnen eventuele onduidelijkheden snel worden opgehelderd.

Telefoon: (088) 9500 500, optie 3.

Ben je het niet eens met het antwoord van DCHR of heb je na hun reactie nog steeds vragen? Dan kan je je altijd bij ons melden. Wij staan klaar om je verder te helpen en waar nodig voor je op te komen.



Foto: Rob Gieling / MCD





De beste dekking én collectieve voordelen.

Dat is onze missie.

De beste zorg bieden voor gezinsleden van militairen, ex-militairen en hun gezin én defensiemedewerkers. Dat is onze missie. Zorgzaam is een stichting zonder winstoogmerk en is opgericht door defensievakbonden. Daarom begrijpen we als geen ander het belang van een goede zorgverzekering.

De voordelen van de Zorgzaam zorgverzekering:

- ✓ De beste dekking én een scherpe premie
- ✓ Aantrekkelijke collectieve voordelen voor uw gezin
- ✓ U regelt alle zorgzaken eenvoudig in de Zorgzaam app



Ontdek meer op
www.zorgzaam.nl



Samen zijn we
Zorgzaam

Dutch Marines Trail





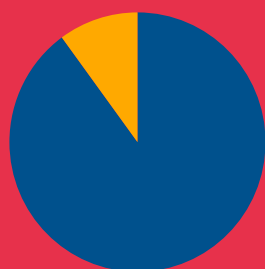
Honderden sportievelingen verzamelden zich op 2 oktober in de bossen rond Doorn voor de 8e editie van de Dutch Marines Trail. Niet alleen mariniers, maar ook personeel van andere krijgsmachtdelen trotseerden het uitdagende terrein. Deelnemers kozen uit vier afstanden: 6, 10, 25 of 16,65 kilometer, gemarkeerd met lintjes. Over die lintjes werd vooraf duidelijk gezegd: “Verhoogde frequentie = extra attentie!”

Bijzonder was de symboliek van de 16,65 km: een knipoog naar het oprichtingsjaar van het Korps Mariniers, 1665. Dit jaar viert het korps zijn 360e verjaardag. Een extra reden waarom er deze editie met veel verbondenheid, kracht en toewijding werd gelopen.



Recht voor z'n raap: dit vinden BBTV-leden écht (deel 2)

WIE DEDEN ER MEE?



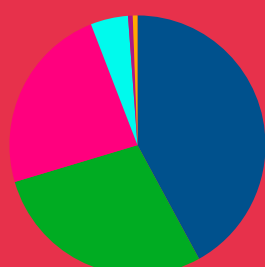
man (90%)
vrouw (10%)



manschappen (60%)
onderofficieren (27%)
officieren (13%).



21 t/m 25 jaar (46%)
26 t/m 30 jaar (44%)
20 jaar of jonger (10%)



CLAS (42%), CLSK (28%), CZSK (24%), KMar (5%), DOSCO (1%), Bestuursstaf (1%), COMMIT (0%)

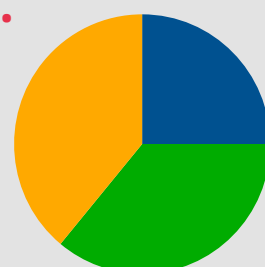
Sluit de informatie in de XRcise goed aan bij wat er op de werkvloer leeft? Welke onderwerpen springen eruit? En moeten er in de XRcise meer interviews komen met hoge militairen of politici? Dat en meer lees je terug in de resultaten van ons ledenonderzoek.

Wij vroegen middels een enquête naar jullie mening over de informatiekanalen van de BBTV, de XRcise en vakbondsparticipatie. In het eerste artikel hierover in de vorige XRcise kwamen vragen over de informatiekanalen en vakbondsparticipatie aan bod. In dit tweede deel bespreken we een selectie van vragen en antwoorden over de XRcise. We gaan in dit artikel specifiek in op de 169 deelnemers in de leeftijdscategorie t/m 30 jaar.

61% VAN DE RESPONDENTEN LEEST DE XRCISE

Ik lees de XRcise...

Vaak (25%)
Soms (36%)
Nooit (39%)



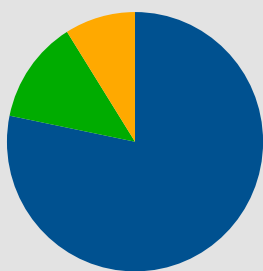
Wat zorgt ervoor dat je de XRCise niet leest?



Ik lees de XRCise...



Hoe lees je de XRCise?

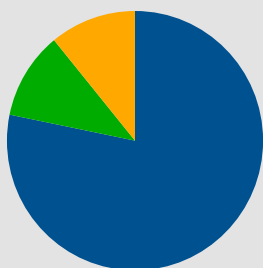


Ik blader hem door en lees een paar artikelen die ik interessant vind (79%)

Ik blader hem snel even door (13%)

Ik lees het grootste deel van de artikelen of het hele blad (9%)

Ik vind dat de XRCise vaker / minder vaak / net zo vaak als nu moet verschijnen

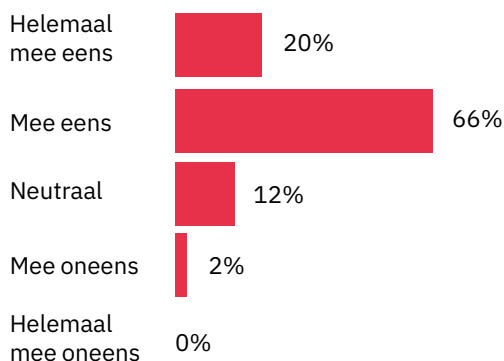


Net zo vaak als nu (79%)
Vaker (11%)
Minder vaak (11%)

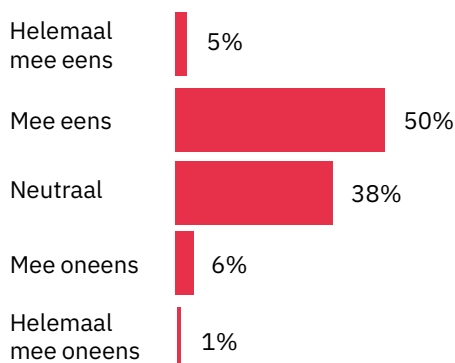




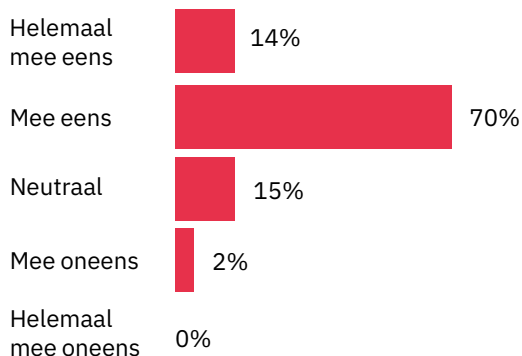
De informatie in de XRcise is goed te begrijpen voor de doelgroep (jonge beroepsmilitairen)



De informatie in de XRcise sluit goed aan bij wat er jonge militairen / op de werkvloer leeft



Er staan voldoende foto's / illustraties in de XRcise in verhouding tot de tekst



TIPS VOOR DE XRCISE

Als afsluiting van de enquête vroegen we in een open vraag naar jullie wensen en suggesties voor de XRcise. We kregen waardevolle tips en complimenten binnen. Uit de reacties blijkt dat respondenten defensiegerichte informatie zoeken in het blad, met een focus op de belevingswereld van de jonge militair.

DEFENSIE-GERICHTE INFORMATIE IS POPULAIR

Interviews met de volgende personen lijken mij interessant om te lezen in de XRcise



Wat wordt de Auto van het Jaar 2026?



De Fiat Grande Panda hoort ook bij de finalisten. De Fiat 500 was in 2008 de laatste Fiat die Auto van het Jaar werd.

Zeven auto's maken kans op de titel 'Car of the Year 2026'.

Vorig jaar werd de nieuwe Renault 5 door de jury uitgeroepen tot beste nieuwe auto. Het is goed mogelijk dat Renault opnieuw in de prijzen valt, want onder de zeven finalisten bevindt zich ook de Renault 4 E-Tech Electric. (De Renault 5 is een hatchback, de Renault 4 meer een crossover.)

Ook de Dacia Bigster staat bij de laatste zeven, wat

feitelijk ook een (budget)Renault is. De Bigster is trouwens de enige niet-elektrische auto in de selectie!

De overige kanshebbers zijn de Citroën C5 Aircross, de Fiat Grande Panda, de Kia EV4, de Mercedes-Benz CLA en de Škoda Elroq.

De winnaar van de titel 'Auto van het Jaar 2026' wordt bekendgemaakt tijdens de Autosalon van Brussel in januari 2026.

Toyota Hilux



Maak kennis met de nieuwe Toyota Hilux. Hij ziet er op zich weer fraai uit – de auto lijkt erg op de versie van 2015 – maar we vragen ons af of we de Hilux veel gaan zien op de Nederlandse wegen. De Japanse pick-up komt in 3 varianten: als mild-hybrid diesel, als EV of op waterstof (brandstofcel).

Nou wil het met waterstof nog niet heel erg vlotten in Nederland en ook dieselauto's zijn in ons land op weg naar de uitgang. De EV dan? Tja. Die is voorzien



van een 59,2 kWh lithium-ion accu; dat houdt dus niet echt over! De auto mag maximaal 1.600 kilo trekken en het bereik houdt op bij 240 kilometer (WLTP). 's Winters wordt dat dus nog minder...

Voor organisaties als Staatsbosbeheer zal de EV vast een geschikte auto zijn (korte ritjes, elke avond aan een eigen laadpaal). Of voor aannemers die vaak in een binnenstad moeten werken, want je komt er uiteraard probleemloos alle milieuzones mee binnen.



**Op
Groen**

Jij doet je ding

Wij de verzekering. En door!

Bij OpGroen regel je al je verzekeringen op één plek, van reis- tot autoverzekering. Omdat we samenwerken met meerdere verzekeraars, ben je niet gebonden aan één partij. Jij kiest wat bij je past. Alles onder één dak, wel zo overzichtelijk.



Voor jou, door VBM en OpGroen



Scan de QR-code of ga
naar opgroen.nl/vbm

VBM BBTv
VERBOND VOOR JONGE
BEROEPSMILITAIREN



Bij veel mensen valt in 2026 weer de beruchte blauwe envelop op de deurmat. Dat betekent dat je aangifte moet doen. De BBTV Belastingservice kan dit kosteloos voor jou doen. Wil je gebruik maken van de Belastingservice, meld je dan aan via www.bbtv.nl

Ik heb geen blauwe envelop ontvangen!

Dan kan het toch slim zijn om aangifte te doen. Dit is onder andere wanneer er in 2025 iets is veranderd in jouw persoonlijke situatie. Bijvoorbeeld: je bent gaan samenwonen

of je hebt een huis gekocht. Wanneer dit zo is, meld je dan aan bij de Belastingservice.

Is er niets gewijzigd in jouw persoonlijke situatie en heb je geen blauwe envelop gekregen?

Dan hoef je geen aangifte te doen en hoef je je ook niet aan te melden bij de Belastingservice. Wel kan je laten controleren of je niet te veel belasting hebt betaald. Stuur dan een kopie van de jaaropgave bij voorkeur digitaal naar: belastingservice@mijnvbm.nl.

Aanmelden

Ga naar www.bbtv.nl en klik op de link naar de belastingservice. Weet je het wachtwoord van vorig jaar nog, dan kan je dat opnieuw gebruiken. Volg anders onderstaande stappen voor het opzoeken en aanmaken van jouw lidmaatschapnummer en wachtwoord. Aanmelden via internet kan tot **1 mei 2026**, zolang er plaats is!



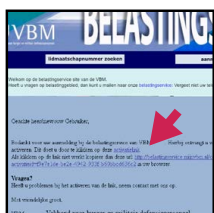
1 Klik op 'lidmaatschapnummer zoeken'. Vul jouw achternaam en geboortedatum in (xx-xx-xxxx = dag-maand-jaar). Klik op zoeken.



2 Je bent gevonden. Klik op het lidmaatschapnummer om door te gaan.



3 Vul de ontbrekende gegevens in. Maak zelf je wachtwoord aan. E-mail, telefoonnummer en/of mobiel zijn verplichte velden. Klik dan op aanmelden.



4 Bevestig de ontvangen e-mail door op de activatie-link te klikken in dit bericht. Klik in dit scherm op **HIER** om in te loggen.



5 Log in met je lidmaatschapnummer en wachtwoord.



6 Selecteer hier de locatie, datum en tijdstip.

Bevestiging

Na aanmelding krijg je een bevestigingsbrief toegestuurd per mail. Deze mail belandt wel eens in de spamfolder van je e-mailprogramma. Wij raden je aan dit te checken mocht je niets hebben ontvangen.

Spelregels

- Uitsluitend particuliere aangiftes (géén winstaangiften).
- Bij voorkeur aanmelden via internet¹.
- Kun je vóór 1 mei 2026 geen aangifte doen, dan dien je ZELF tijdig uitstel voor jezelf en jouw partner aan te vragen bij de Belastingdienst: 0800-0543 (houdt je Burgerservicenummer(s) bij de hand).

¹ De bon op de bladzijde hiernaast alleen gebruiken als het echt niet anders kan

En verder

- Je hebt geen DigiD-code nodig, wij versturen alle aangiften met onze eigen code.
- De Belastingservice is overdag. Alleen in Den Helder zijn avondafspraken mogelijk.

Machtiging

Heb je ons doorlopend gemachtigd voor jouw belastingaangifte en is in 2025 jouw situatie nagenoeg hetzelfde als in 2024? Dan hoef je niet per se naar een locatie te komen om jouw belastingaangifte door ons te laten doen. Op onze website kan je je aanmelden voor de optie "MACHTIGING".

Indien je de belastingbon gebruikt, dan kun je bij de locaties "MACHTIGING" aankruisen en we verzorgen jouw belastingaangifte op afstand.

Antillengangers opgelet!

Bij uitzending naar de Antillen word je uitgeschreven uit de Gemeentelijke Basisadministratie. Van de Belastingdienst ontvang je dan een vragenbrief "Verzoek om informatie bij emigratie". Het is van groot belang dat je die vragen zorgvuldig beantwoordt en aangeeft militair te zijn! Als je dat niet doet, of je hebt geen formulier ontvangen, dan beschouwt de Belastingdienst jou als emigrant en ontvang jij het zogenaamde M-formulier. Het is dan onmogelijk om op de normale manier belastingaangifte te doen.

Geef je op voor de Belastingservice op de Antillen. Zie hiernaast: Welke buitenlandlocatie kies jij?

Deadline internet

Tot **1 mei 2026** of zolang er plaats is op de door jou gewenste locatie.

Deadline bon

1 april 2026.



Aanmeldbon

Voorletter(s)

Achternaam

Straat

Postcode + woonplaats

Telefoon privé (verplicht)

Telefoon werk

Registratienummer/werknemersnummer
of geboortedatum

E-mailadres

Op welke werkdagen tussen 9 maart en
15 mei 2026 ben je verhinderd?

Binnenland

Zet een kruisje bij de plaats waar
je geholpen wilt worden.

- ☐ Amersfoort
- ☐ Amsterdam
- ☐ Apeldoorn
- ☐ Assen
- ☐ Bergen op Zoom
- ☐ Breda
- ☐ Capelle a/d IJssel
- ☐ Den Bosch
- ☐ Den Haag
- ☐ Den Helder (overdag)
- ☐ Den Helder (avond)
- ☐ Ede/Harskamp
- ☐ Eindhoven/Oirschot
- ☐ Emmen
- ☐ Enschede/Twenthe
- ☐ Ermelo
- ☐ 't Harde
- ☐ Havelte
- ☐ Heerlen
- ☐ Julianadorp
- ☐ Leeuwarden
- ☐ Middelburg
- ☐ Nijmegen
- ☐ Oegstgeest
- ☐ Schaarsbergen
- ☐ Venlo
- ☐ Zeist
- ☐ **Machtiging**

Buitenland

Zet een kruisje bij de plaats waar
je geholpen wilt worden.

- ☐ Aruba
- ☐ Curaçao
- ☐ Ramstein

Let op

Voor de leden die geplaatst
zijn in Ramstein/Heidelberg
aankomen bij:

H. Klappers
0049 159 02 85 35 99
klappersharry@gmail.com

Data belastingsservice buitenland

Curaçao
31 maart t/m 17 april 2026

Aruba
23 maart t/m 27 maart 2026

Ramstein
28, 29 en 30 april 2026

Let voor verdere
informatie ook op de
publicatieborden
en de dagelijkse
orders



Stuur deze pagina voor
1 april 2026
gefrankeerd terug naar:

VBM Belastingsservice
Postbus 93037, 2509 AA
Den Haag



DE REDACTIE TIPT

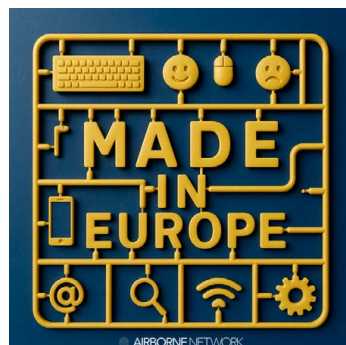
De nieuwste releases onder de loep

MADE IN EUROPE

Technologie verandert razendsnel de manier waarop we leven en werken. Maar wat betekent dit voor Europa in een wereld die wordt gedomineerd door de VS en China? Kan Europa digitaal onafhankelijk worden, en hoe behouden burgers grip op hun digitale toekomst?

In *Made in Europe* duiken documentairemaker Reinjan Prakke en tech-expert Sanne Kanis elke week met denkers, wetenschappers en ondernemers in één grote technologische trend, van AI-regulering tot digitale oorlogsvoering.

Made in Europe is onder andere te beluisteren via Spotify en Apple Podcasts.



DIT WIL JE ECHT NIET WETEN

In *Dit wil je écht niet weten* onderzoekt Huib Modderkolk, onderzoeks-journalist bij de Volkskrant, hoe diep de digitale wereld ons leven binnen-dringt. Modderkolk neemt je mee van Eindhoven tot Teheran en van Den Haag tot Sint-Petersburg, en laat zien hoe hackers, inlichtingendiensten en technologiebedrijven zich nestelen in onze kritieke systemen.

Het boek waarschuwt: het gaat niet langer om fictie of abstracte bedreigingen, maar om reële risico's voor burgers, bedrijven en overheden. De titel zegt het al: dit wil je eigenlijk liever níet weten. Toch zijn we niet machteloos.

Dit wil je écht niet weten verscheen op 7 oktober 2025 als geactualiseerde versie van de bestseller uit maart 2024. Het bevat een extra hoofdstuk over de belangrijkste denkfouten van bedrijven en burgers in de omgang met privacy en technologie.



REDDERS OP ZEE

Redders op Zee is een meeslepende podcast waarin zowel vrijwilligers van de Koninklijke Nederlandse Redding Maatschappij (KNRM) als de mensen die zij hebben gered hun verhalen delen. Presentator Roelof Hemmen neemt je mee achter de schermen van levensreddende operaties op zee, vol spanning, emotie en onverwachte wendingen.

De podcast is te beluisteren via Spotify, Apple Podcasts en andere grote podcastplatforms.



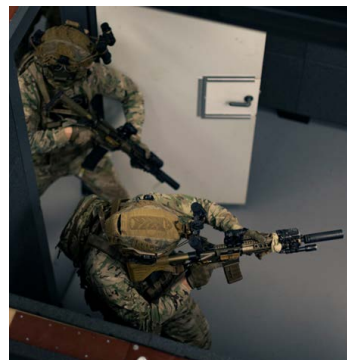
Nieuw schiethuis voor KCT

In de Engelbrecht van Nassau-kazerne te Roosendaal is onlangs het Sander Klap Schiethuis geopend. Sander Klap is de operator die in 2016 door een schietongeval om het leven kwam op een oefenlocatie in Ossendrecht.

Met dit nieuwe schiethuis heeft het KCT eindelijk de faciliteiten waarvoor ze jaren hebben gestreden. Voor het oefenen van close-quarters battle moesten de commando's tot nu toe altijd elders terecht.

De BBTv is blij dat het nieuwe schiethuis is voorzien van een goed luchtzuiveringssysteem. Blootstelling aan (hoge concentraties) schietgassen kan immers leiden tot gezondheidsklachten.

Het schiethuis beschikt over meerdere wanden die de instructeurs kunnen verschuiven. Operators kunnen in het schiethuis gebruikmaken van alle kleinkaliber wapens uit de wapenkamer.



Bron: Defensie. Foto: SM Barend Westerveld

US Army wil binnen 3 jaar een miljoen drones

Het Amerikaanse leger is van plan hun drone-capaciteit uit te breiden tot een miljoen stuks. Deels door samenwerking met bedrijven, deels door de eigen productiecapaciteit te vergroten. Het gaat om drones voor gebruik op het slagveld.

Amerikaans Congreslid Pat Harrigan legt uit: "Meer dan 80% van de slachtoffers in moderne oorlogen vallen nu door drones, maar wij hebben nog steeds niet de capaciteit om ze op grote schaal te bouwen. Die mislukking is roekeloos en stelt onze troepen bloot aan risico's."

The future is now

Wil jij als operator de precieze locatie van collega's of tango's binnen een gebouw 'zien', bedreigingen detecteren en volgen, ook als het terrein of structuren de directe zichtlijn blokkeren? Tech-bedrijf Anduril heeft in oktober 'EagleEye' onthuld. Dit systeem stelt ontplooiende operators in staat om te plannen, te vechten en te overleven, terwijl ze verbonden blijven met elk middel op het slagveld. Concreet betekent dit onder meer een head-up display (HUD) in je helm die het zicht van de operator aanvult met digitale informatie.

Zien hoe het werkt? Kijk dan op <https://www.youtube.com/watch?v=x-9B02pFKpJo> of scan de QR-code.



Boxer Schakal voor landmacht

Nederland schaft in eerste instantie 72 nieuwe Boxer Schakals aan. Er ligt een optie voor nog 48 stuks. De Boxer Schakal is een infanterievoertuig voorzien van een 30mm kanon, dat de schutter vanuit de cabine bedient. Hiermee krijgt de infanterie meer gevechtskracht.



Foto: KNDS



SOF

Nieuws

Koning bevrijdt samen met NLMARSOF 'gekaapt boorplatform'

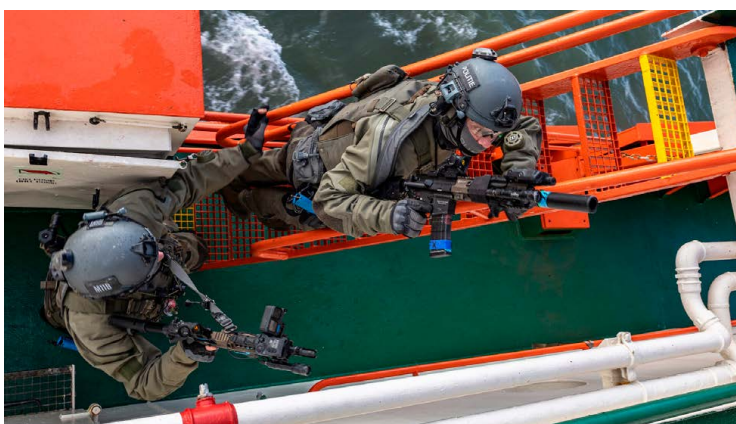


Foto: Cristian Schrik / MCD

Op 7 oktober was koning Willem-Alexander te gast bij de Netherlands Maritime Special Operations Forces (NLMARSOF) tijdens de oefening Autumn Waves. Na een briefing nam hij deel aan een scenario waarin een boorplatform in de omgeving van de Maasvlakte was gekaapt.



Op livebeelden van drones zag de koning plotseling kikvorsmannen uit het water komen. Ook werd er snel ingegrepen door een Frisc-onderscheppingsboot,

terwijl versterking aankam per helikopter. De koning voegde zich bij een special forces-eenheid die zich naar het platform begaf, de kapers opspoorde en de gegijzelden bevrijdde.

Autumn Waves

Autum Waves is een tweejaarlijkse internationale oefening van maritieme special forces uit verschillende Noord-Europese NAVO-landen. Deze keer werd de oefening door Nederland en België georganiseerd, verspreid over verschillende locaties in deze 2 landen. Nederlanders oefenden niet alleen nauw samen met de Belgische SOF, maar ook met bijvoorbeeld Poolse SOF-eenheden. Zo vlogen Nederlanders in Poolse helikopters en voeren Polen met Nederlandse boten.

Meer dan een marine-oefening

Autumn Waves was niet alleen een marine-oefening: ook 300 'Wildcats' Special Operations Squadron van het Commando Lucht- en Ruimtestrijdkrachten (CLRS) nam deel. Het squadron heeft als taak special forces te ondersteunen, waarbij het gebruik maakt van Cougar-transporthelix. Vliegers, loadmasters en ondersteunend personeel trainden onder andere in nachtvliegen en het opereren vanaf een vooruitgeschoven post.

Bron: Defensie



Militaire



Horoscoop

Navigeer op de sterren, pak je nachtkijker erbij en zie wat de kosmos voor jou in petto heeft. Krijg jij deze maand een extra pakje fruitbiscuitjes in je WOL-pakket of toch geluk in de liefde? Informatiegestuurd en op basis van dreigingsanalyses, toont de Militaire Horoscoop wat er in de sterren geschreven staat.

In elke editie van de XRcise komen andere sterrenbeelden aan bod.



Leeuw (23/7 - 22/8)

Nederland koopt C-390 militaire transportvliegtuigen en schaft nieuwe Boxer Schakals aan. Jij kan natuurlijk niet wachten, maar heb geduld: het eerste vliegtuig wordt eind 2027 verwacht, de Boxers volgen in het vierde kwartaal van 2028. Inspiratie nodig om de tijd te doden? Het universum adviseert een ZHKH e-learning om je kennis op te frissen terwijl je wacht.



Maagd (23/8 - 22/9)

De nieuwste Call of Duty, deel 7 in de Black Ops-serie, speelt zich af in 2035. In de futuristische omgeving liggen robothonden op de loer en vliegen drones je om de oren. Ook voor het echte leven voorspellen planetaire krachten deze periode een verhoogde waakzaamheid. Bovendeckking is cruciaal: in eerste instantie natuurlijk om veilig te blijven voor de vijand. Maar stiekem komt het jou ook goed uit dat niemand ziet wat jij uitspookt in het struikgewas. Blijf alert en stay safe, Maagd!



Weegschaal (23/9 - 22/10)

Als Weegschaal ben jij een behoorlijke twijfelaar. Overdenken, afwegingen maken, nuances inbrengen... Al dat wikken en wegen kost je soms aardig wat tijd. Geen zorgen, de kosmos schiet jou deze periode te hulp. Tijdens het wapenonderhoud krijg je plots een briljante ingeving, rechtstreeks aangestuurd door de sterren. Ineens weet je precies welke onderwerpen jij op tafel wilt hebben tijdens de onderhandelingen met Defensie. Vergeet ze niet aan ons door te geven (zie p. 14)!





Door SGTODVB Bas Hoekstra (Esports)

Anno 117: Pax Romana



Hoe vaak denk jij aan het Romeinse rijk?

Niet genoeg. Geen zorgen, daar ga ik verandering in brengen. De nieuwe Anno is namelijk uit, en er zit ook nog eens PAX in de titel. Als dat geen stof tot denken is, kun je altijd nog stoïcijns voor je uitkijken... Terwijl je daar zit, vraag je eens af wat Marcus Aurelius nu van jou zou vinden.

Veranderingen

Marcus wie? Geen zorgen, we gaan het over de game hebben. Je avatar in de game heet overigens ook Marcus, zij heet Marcia. Wanneer jij de nieuwe wereld betreedt en je eerste nederzetting sticht, kom je al snel voor keuzes te staan. Anno geeft je de stijlkeuze tussen Kelten (de boeren) of Romeinen (marmer en toga's). Beiden hebben zo hun eigen voordelen en uiterlijke kenmerken. Je

kunt er voor de verandering nu een keer voor kiezen om niet de hele wereld dezelfde stijl te geven als jouw eigen achtertuin. De keuze om drassige graslanden vol te storten met marmer en beelden is aan jou. Over veranderingen gesproken, je kunt voortaan schuine wegen bouwen! Dat klinkt misschien niet zo spannend, maar het is bizar genoeg een functie die we nog niet eerder in een Anno-game zagen. Het eeuwige rasterontwerp komt daarmee eindelijk ten val.

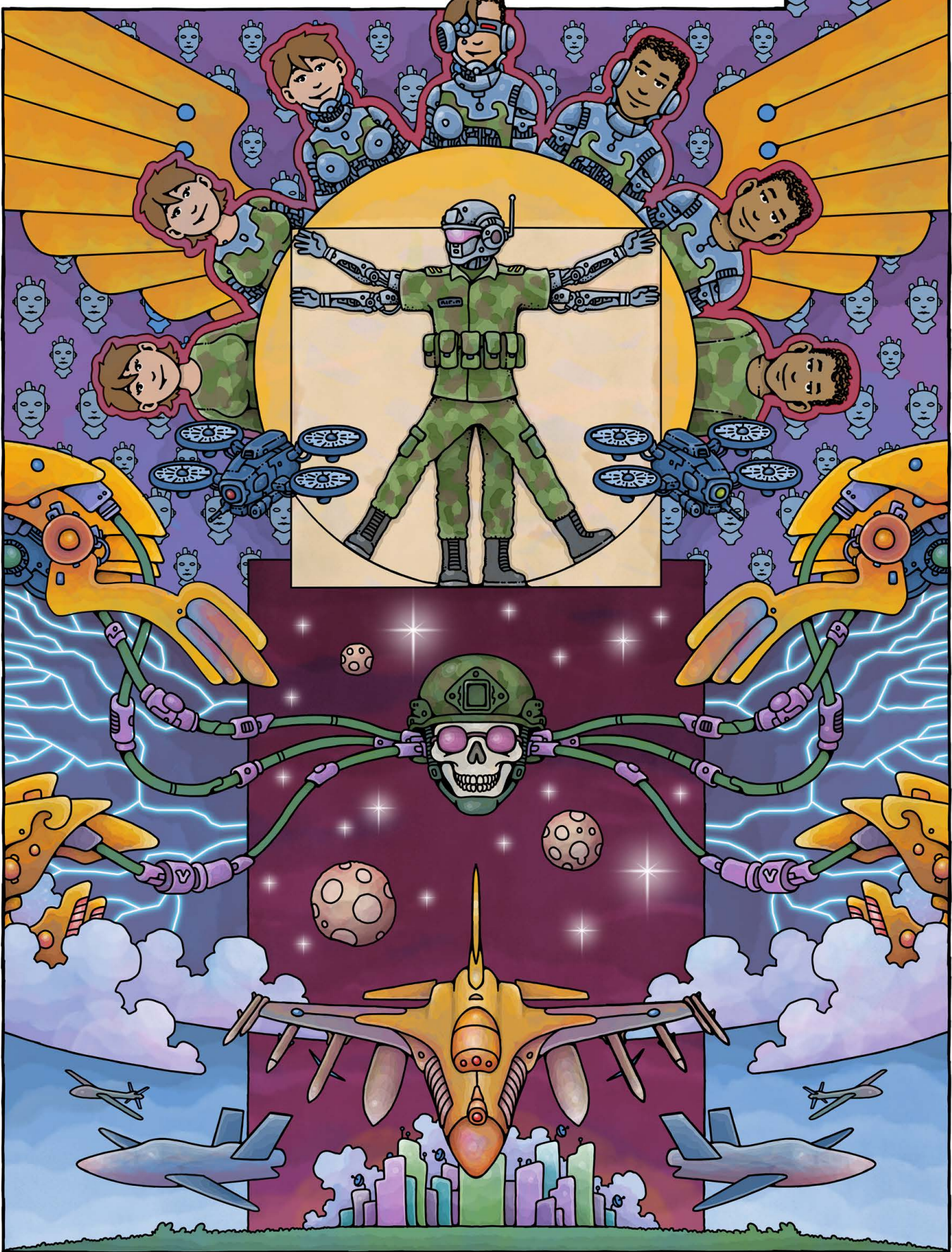
Vertrouwde elementen zijn er ook: productieketens opzetten, handel drijven en het aankleden van je nederzetting. Per niveau heeft je beschaving verschillende behoeften: drank, vermaak, literatuur. Wanneer je voldoende voorziet in deze behoeftes, speel je nieuwe gebouwen en eenheden vrij.

Vrede in de afwezigheid van een leger

Volgens de Engelstalige Wikipediapagina over de Pax Romana beschouwden Romeinen vrede niet als de afwezigheid van oorlog, maar als een zeldzame situatie waarin alle tegenstanders verslagen waren. Stilte voor de storm zullen we maar zeggen. Hoe hard het stormt is overigens aan jou. De beste eilanden zijn gewild, de kans is daardoor groot dat een tegenstander zich daar al gevestigd heeft. Als je een tegenstander van zijn eiland wilt verjagen, moet je dat eiland eerst zien te bereiken. Voor je een leger stuurt zul je eerst een kleine vloot moeten bezitten. Alle wegen mogen dan wel naar Rome leiden, zonder marine kom je er niet!



ZANDHAZEN CYBORGIA



DE KRACHT VAN DE BBTV:

Echte verhalen



Ontslag tijdens verbetertraject voorkomen

Een cadet volgde de officiersopleiding aan de KMA. Terwijl er nog een verbetertraject liep, werd ze al voorgedragen voor ontheffing uit de opleiding en ontslag. Haar commandant had er namelijk geen vertrouwen in dat ze de benodigde verbetering zou gaan laten zien. Dit omdat ze in verband met schouderproblemen (waarvoor de arts een inzetbaarheidsbeperking had afgegeven) niet kon deelnemen aan een deel van de opleiding.

Tijdens de hoorzitting bij de Commissie van Advies werd de cadet bijgestaan door een raadsman van de BBTV. Die gaf aan dat dit een rare gang van zaken was. Onder verwijzing naar het examenreglement stelde hij dat de cadet in een herstelpeloton moest worden geplaatst. Daar zou ze kunnen werken aan haar herstel om vervolgens de opleiding te hervatten. Dit standpunt is gevolgd, waarmee een ontheffing uit de opleiding en ontslag van de baan waren.

NOG GEEN LID?

MELD JE AAN VIA HET FORMULIER →

